

AGDER
fylkeskommune

Samarbeid om å forebygge og redusere utenforskap blant unge i region Setesdal

Orienterings sak til styret i Setesdal interkommunalt politiske råd, 6.november 2024

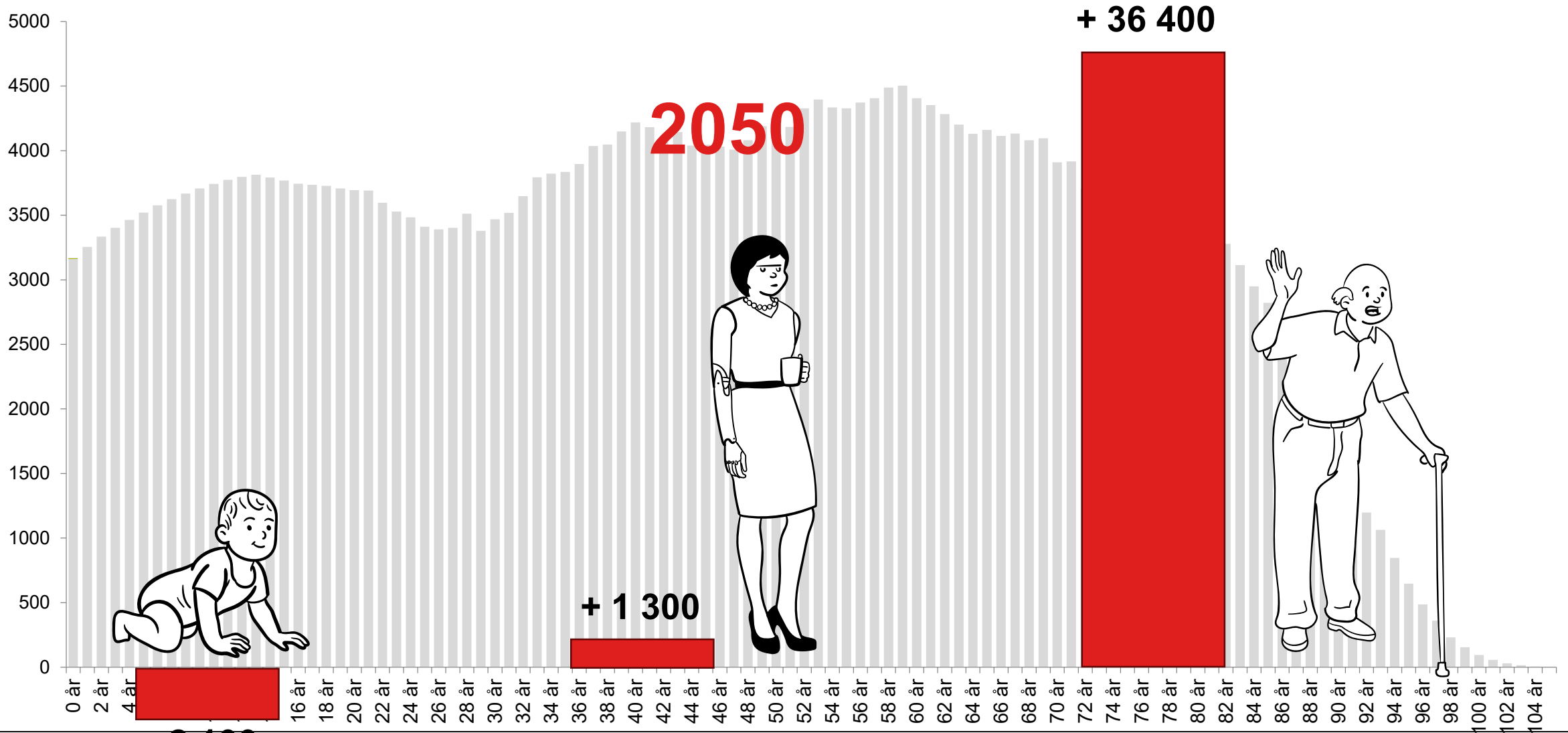
Hovedpunkter:

- Nøkkeltall og befolkningsutvikling
- Pågående satsinger i Agder (fylkeskommune)
- Forslag til videre arbeid i Setesdal

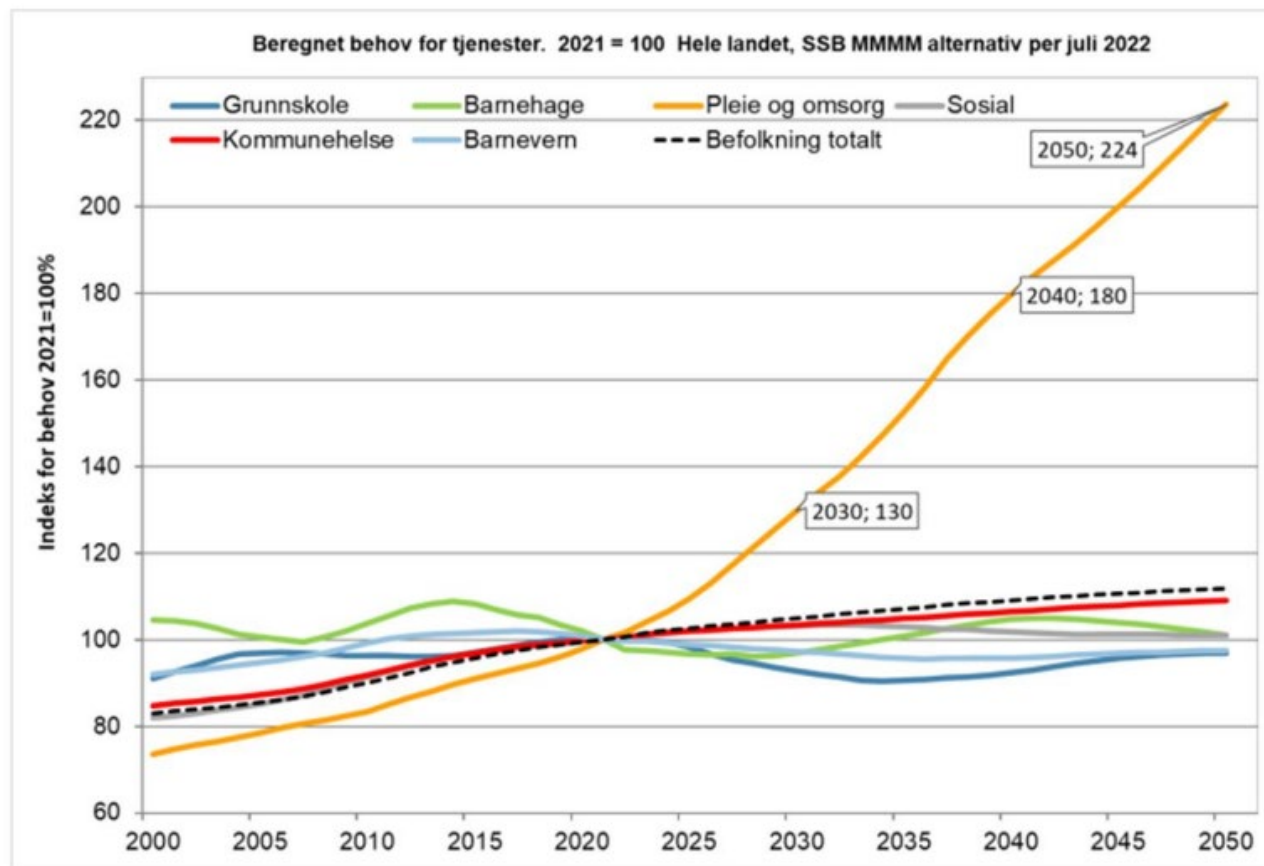
Befolkningsutvikling og nøkkeltall

Befolkningen i Agder

AGDER
fylkeskommune

Utfordringsbilde – beregnet behov for tjenester

Figur 4: Beregnet behov for tjenester mellom de største sektorene i kommunen 2000–2050 basert på dagens praksis. Kilde: SSB, framskrivning MMMM 2022 og ressursbruk pr. årsklasse etter statens inntektssystem, metode Agenda Kaupang

Hva er situasjonen i region Setesdal?

Andel fullført videregående opplæring innen 5 år (i %)

	2015-20/21	2016-21/22	2017-22/23
Bygland	87	100	85
Bykle	*	100	92
Evje og Hornnes	67	84	73
Valle	79	79	93
Åseral	83	90	92
Agder	82,6	82,7	86,4
Nasjonalt	83,1	83,4	84,8

Antall ungdom som får oppfølging eller trenger tiltak fra OT

	Juni-22	Juni-23	Juni-24
Bygland	0	<5	0
Bykle	0	0	<5
Evje og Hornnes	7	8	15
Valle	<5	<5	<5
Åseral	<5	<5	<5
Totalt region Setesdal	11	15	23

Utenforskap er arbeidskraftreserve

- Nesten 20 prosent av innbyggerne i arbeidsfør alder er i dag satt på sidelinjen.
- I Agder må vi ta i bruk den ressursen.

Til ungdommen:

Vi trenger deg!

Behov for samarbeid og samhandling

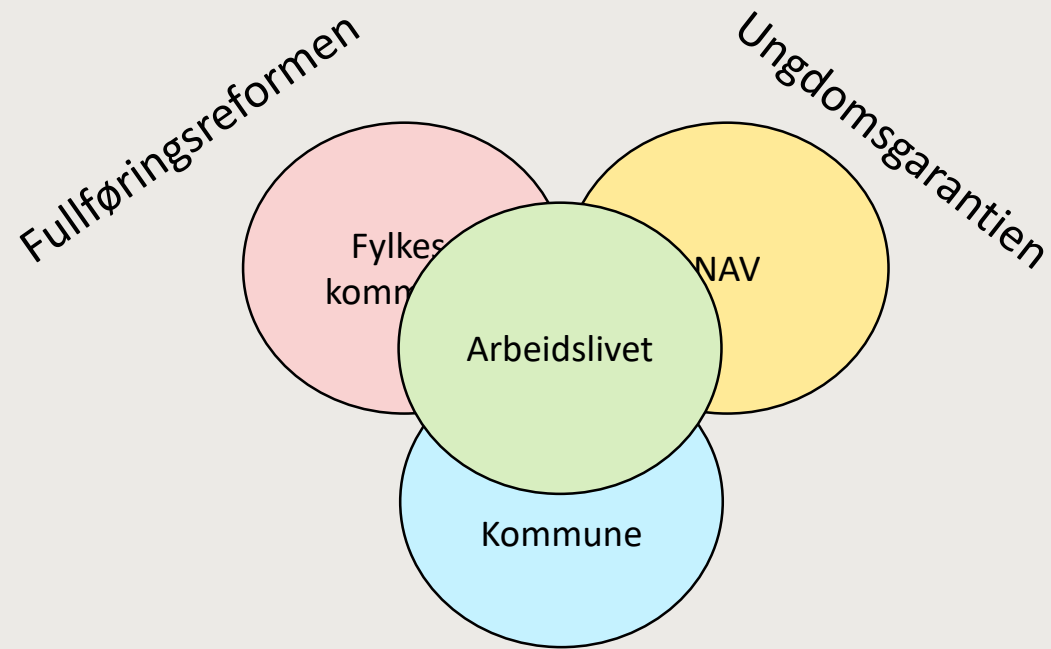
Fra NIVI Rapport 2024:2 om

Interkommunalt samarbeid i Agder

*«Alle kommuneregionene står overfor store utviklingsmuligheter i det interkommunale samarbeidet som kan bidra til **bedre ressursbruk**, mer likeverdige tjenester og mer utviklingsdyktige kommuner.»*

Nasjonale reformer og føringer må løses gjennom regional samhandling

Ungdomssatsing i den enkelte kommune eller region

- Samarbeid på systemnivå og i praksis
- Helhetlig og likeverdige tilbud til unge ved å jobbe gjennom tjenestelinjene
- Profesjonsfellesskap og felles metodisk tilnærming
- Bruke handlingsrommet

Satsinger i Agder

Bedre levekår – satsing på unge i Agder

Fra prosjektfokus til tjenestefokus

- Agder fylkeskommune skal frem mot 2030 forebygge utenforskap ved å kvalifisere ungdom for arbeidslivet.
- Fylkeskommunen vil invitere kommunene, arbeidsliv, sosiale entreprenører og NAV til å bygge opp avtaler, struktur og systematikk som sikrer nødvendig samhandling.
- For 2024 foreslås det en fire-årig opptrapping av satsingen i Agder.

Tre innsatsområder

Ungdom i Agder har en positiv fremtidstro om utdanning og jobb

**Skolen og
arbeidslivet
som arena for
inkludering og
kvalifisering**

**Tett
individuell
oppfølging og
kvalifiserende
møteplasser**

**Forpliktende
samarbeid
med
arbeidslivet**

Innsatsområdene må bygges opp slik at de virker sammen

Vi leverer tjenester vi vet virker - Vi bruker felles virkemidler - Vi bruker felles metodisk tilnærming

Skolen og
arbeidslivet
som arena for
inkludering og
kvalifisering

Samarbeid om universelle tiltak som treffer alle

- Gode læringsmiljø
- Fleksible og tilrettelagte opplæringsløp
- Karriereveiledning og karrierelæring som gir innsikt, kompetanse og motivasjon
- Trygge og gode overganger

Helhetlig system for karriereveiledning i Agder – karriereveiledning i et **livslangt** perspektiv

Grunnskole
(ungdomsskole)

Videregående skole
(eller utenfor)

Lærling/
Fagopplæring i
skole

Studier/
Jobb/
Utenfor

Jobb/
Videreutdanning/
Utenfor

Pensjonist

Tett
individuell
oppfølging og
kvalifiserende
møteplasser

Samarbeid om unge som er i fare for å avbryte opplæringsløpet

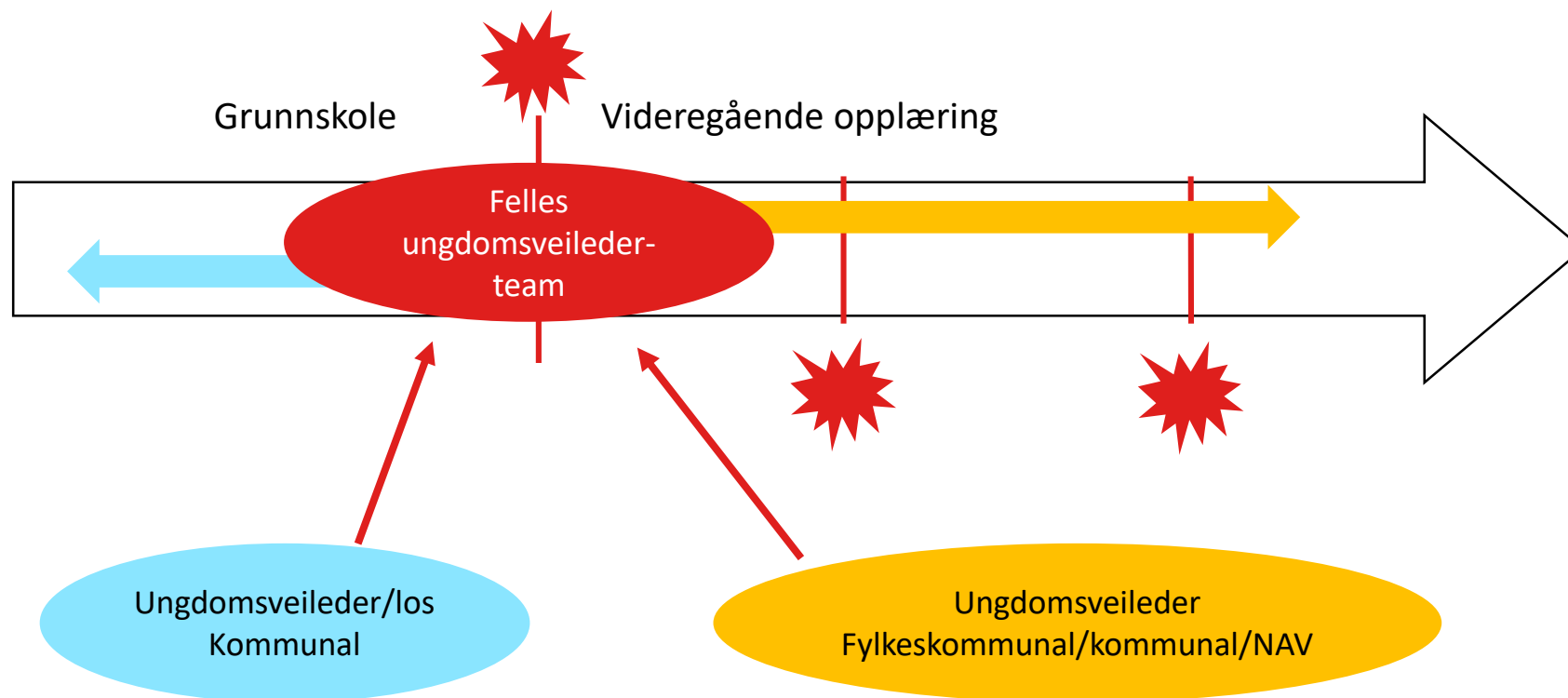
Ungdomsveileder-tjeneste

- Forskning viser at tett og langvarig oppfølging virker
- Ungdomsveiledere gir tett oppfølging, særlig i viktige overganger, til ungdommer som trenger ekstra støtte for å komme inn i, eller bli værende i et opplæringsløp, enten i skole eller på en arbeidsplass
- « Lavterskel-tilbud» – henvisningsfritt og kort ventetid
- Forebyggende perspektiv vektlegges

Tett
individuell
oppfølging og
kvalifiserende
møteplasser

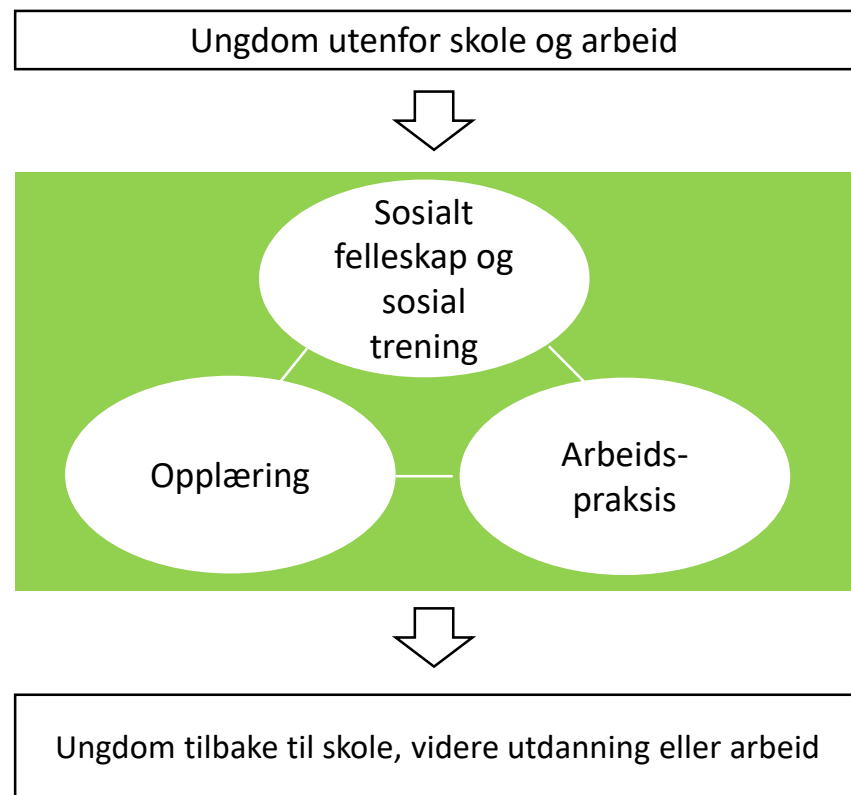
Ungdomsveileder-tjenesten i Agder - Samarbeidsmodell med vekt på kritiske overganger

Tett
individuell
oppfølging og
kvalifiserende
møteplasser

Etablere kvalifiserende møteplasser for unge som står utenfor skole og arbeidsliv

- Mestring
- Vennskap
- Kvalifisering

Etablerte samarbeid/tjenester pr. 2024

Ungdomsveiledere er etablert på følgende steder/skoler:

- Tvedestrand vgs (1 fylkeskommunal 100%)
- Sam Eyde vgs (1 fylkeskommunal 100%, 2 kommunale 100%)
- Dahlske vgs (1 fylkeskommunal 100%)
- Kvadraturen vgs (1 fylkeskommunal 100%)
- Vennesla vgs (3 fylkeskommunale 100%, 1 kommunal 100%)
- Mandal vgs (140 %)
- Mandal kommune: 100%
- Froland
- Åmli
- Grim ungdomsskole, Kristiansand (1 kommunal 100%)

Kvalifiserende møteplasser er etablert i følgende kommuner:

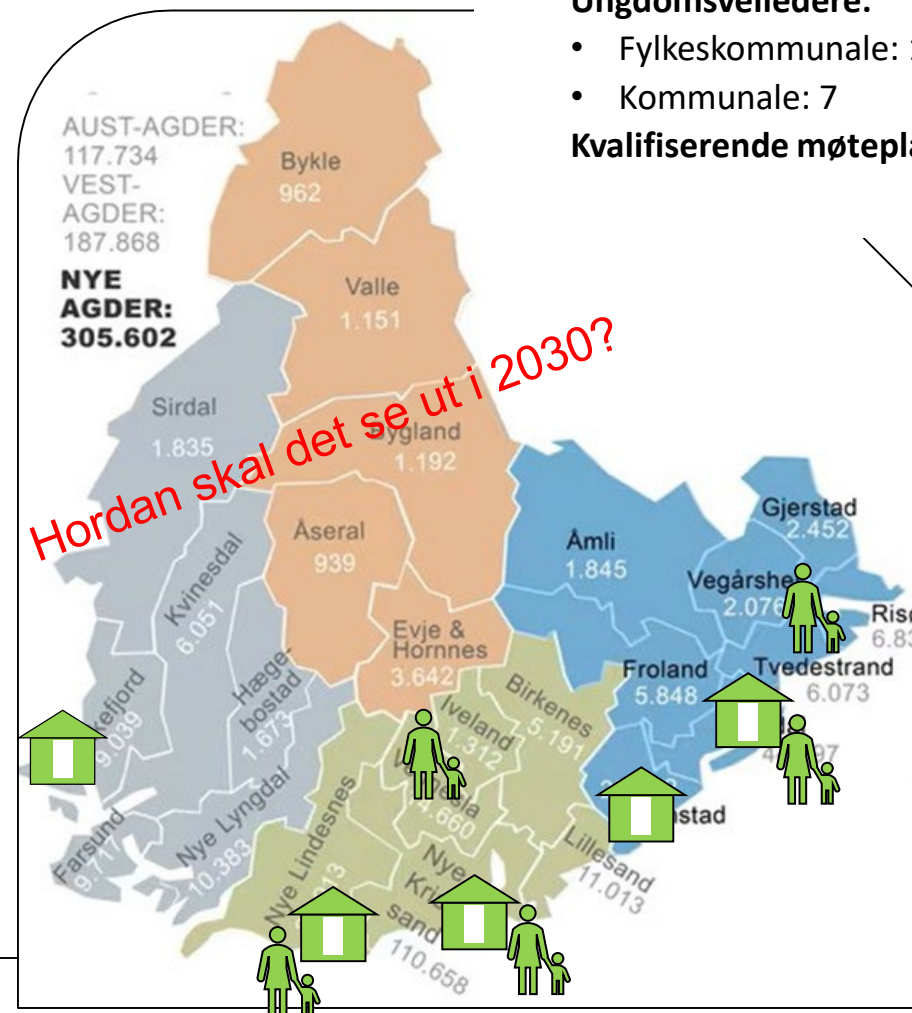
- Arendal (Ung kompetanse på Dampen) (2023)
- Grimstad (Ung kompetanse på Grimstad ungdomshub) (2023)
- Kristiansand (Jobbskolen) (2013)
- Mandal (Jobbskolen) (2021)
- Lister (Jobbskolen) (2019)

Totalt:

Ungdomsveiledere:

- Fylkeskommunale: 11
- Kommunale: 7

Kvalifiserende møteplasser: 5

Forpliktende samarbeid med offentlige og private virksomheter gjennom partnerskapsavtaler

Hva kan virksomhetene bidra med?

- Viktig rolle i karriereveiledning og kvalifisering
- Positivitet og veiledning ved henvendelse fra unge
- Bedriftsbesøk/ skolebesøk
- Arbeidspraksis/jobbsmak
- Utplassering
- Læringsplass

Hva oppnår virksomhetene?

- Framtidig arbeidskraft
- Nettverk og kompetanseutvikling
- Tett oppfølging – en kontaktperson

Dekkomsetning

Skolen og arbeidslivet som arena for inkludering og kvalifisering

Tett individuell oppfølging og kvalifiserende møteplasser

Nettverk og profesjonsfellesskap

Regionale rådgivernettsverk

- er en del av et helhetlig system for karriereveiledning
- skal bidra til å sikre gode overganger fra ungdomsskolen til videregående utdanning
- skal være en arena for kompetanseutvikling og et profesjonsfellesskap for rådgivere (og andre aktuelle i laget rundt eleven)

Eget nettverk for Setesdal er opprettet

Nettverk for ungdomsveileder (hele fylket)

- er for kommunale og fylkeskommunale ungdomsveiledere
- utgjør et felles profesjonsfellesskap for kompetanseutvikling

Hvordan samhandle i region Setesdal?

Det videre arbeidet bør vektlegge følgende:

- **Bygge på det som allerede finnes og som vi vet virker**

I regionen er det som tidligere nevnt flere tiltak blant annet gjennom arbeids- og inkluderingsbedriftene SetPro og Aktiv Åseral. Videre er det satt i gang ulike aktiviteter i Brynjeprojektet. Dette er tiltak og aktiviteter som kan bygges videre på. Det er også viktig å koordinere arbeidet opp mot den viktige satsingen «Helsefremmende oppvekst» som er igangsettes i regionen (jf. sak 2024/31-1)

Fra andre regioner i Agder vet vi at tett og langvarig oppfølging av ungdom som er i ferd med å avbryte opplæringsløpet virker. Dette viser også forskning (jf. NEET- rapporten av T. Fyhn mfl.).

- **Begrenset ressurstilgang – vi må jobbe annerledes sammen**

De økonomiske rammebetingelsene både i kommuner og i fylkeskommune både nå og i årene fremover tilsier at vi ikke kan forvente tilgang på ekstra ressurser. Dette krever at vi må jobbe annerledes med økt samhandling med de ressursene vi har til rådighet, og bruke ressursene på det vi vet virker.

- **Tenke langsiktig – utvikling av varige tjenester**

Det er viktig å tenke langsiktig og utvikle forutsigbare varige tjenester for unge.

- **Opprette forpliktende samarbeid gjennom avtaleregulering og hensiktsmessig organisering og styring**

Arbeidsgruppe

Forslag til representanter:

Agder fylkeskommune: <ul style="list-style-type: none">• Rådgiver fra fylkesadministrasjonen/elevtjenesten (prosessleder)• Rektor på videregående skole• Rådgiver Oppfølgingstjenesten
NAV Midt-Agder – leder eller en annen representant
NAV Evje og Hornes – leder eller en annen representant
Setesdal IPR – administrativ leder
Representanter for kommunale ledere innenfor oppvekst og ev. helse
Representant for arbeids- og inkluderingsbedrifter Set Pro og ev. Åseral Aktiv
Representant for næringslivet i regionen
Prosjektleder Brynjeprosjektet

Forslag til mandat:

Arbeidsgruppa utarbeider en konkret beskrivelse av mulige tiltak og samhandlingsformer

- Formål
- Bakgrunn og nøkkeltall
- Definert målgruppe
- Foreslå hvilke tiltak som bør prioriteres og inngå i samarbeidet
- Foreslå hvordan tiltakene skal styres og organiseres
 - Forankring og avtaler
 - Arenaer for samhandling
 - Modell for finansiering

Forslag til framdrift

**Vår/høst
2024**

- Sondering og informasjonsdeling med sentrale aktører i regionen
- Orienteringssak i styret Setesdal IPR 6.november
- Opprettelse av arbeidsgruppe

**Vinter/vår
2025**

- Arbeidsgruppa utarbeider en beskrivelse av tiltak og mulige samhandlingsformer
- Behandles i styret i Setesdal IPR, kommuner og andre nødvendige organ

**Høst
2025**

- Innarbeiding i planer og budsjetter
- Realisering av mulige tiltak

Innspill eller kommentarer?

AGDER
fylkeskommune

Takk for oppmerksomheten!